

TALLINNA POLÜTEHNİK

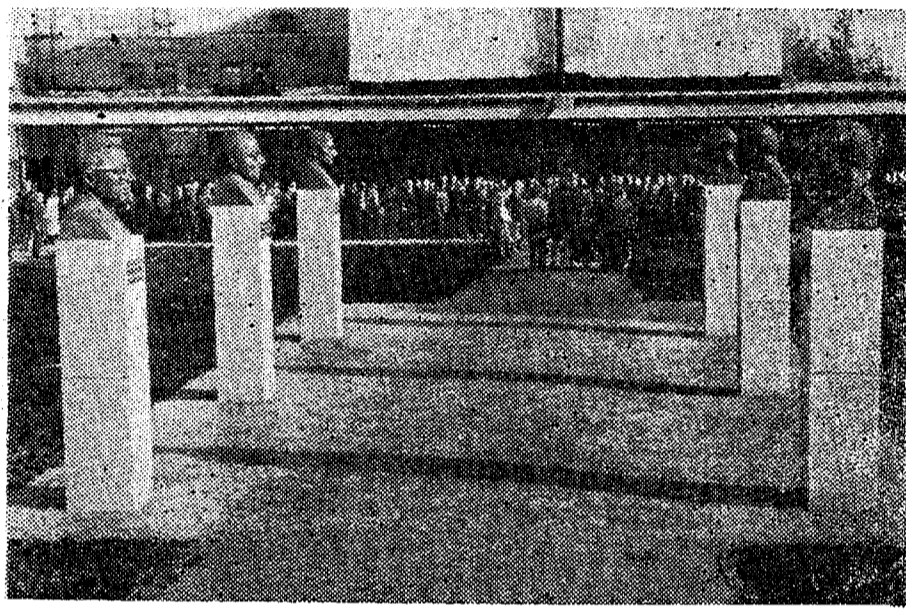
TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 29 (1215)

Ilmub 1949. a. aprillist

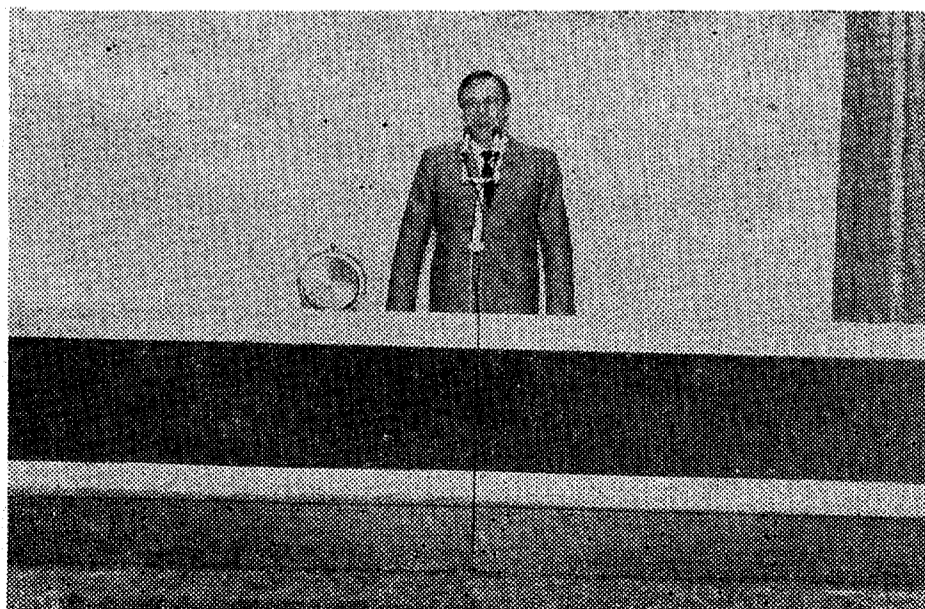
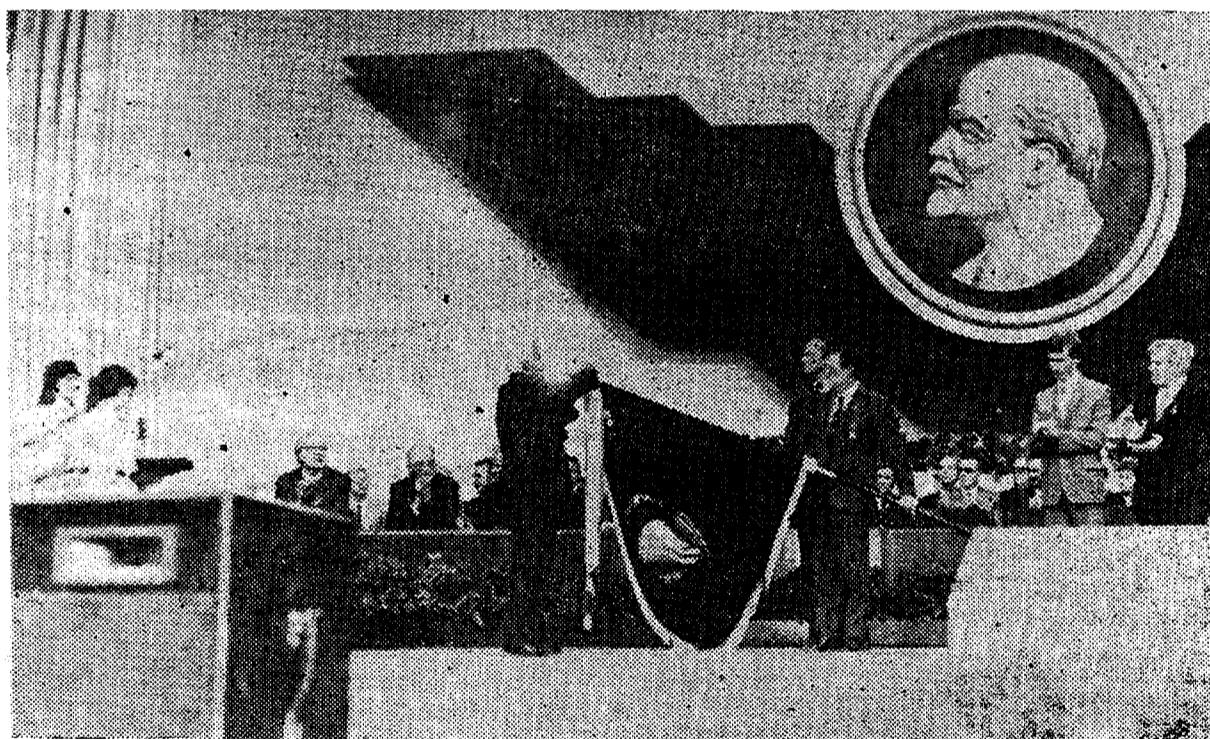
Reede, 24. oktoober 1986

Hind 2 kop.

JUUBELINÄDAL PILDIS

Pildistanud HEIDI PUTK,
MEIDA JALAST ja
SVEN ARBET

14. OKTOOBRI

* kell 16.00 koguneti V. I. Lenini ausamba juurde, asetati lillekorvid ausamba jalamile.
 * kell 17.00 mindi Metsakalmistule ja teistele kalmistutele mälestama endisi TPI rektoreid, dekaane, kateedrijuhatajaid ja õppejõude. Instituudi endised rektorid, keda mälestati: professor, ENSV TA akadeemik PAUL KOGERMAN (1891—1951) — oli rektoriks aastail 1936—39, professor ENSV TA akadeemik JÜRI NUUT (1892—1952) — rektoriks aastail 1939—41, professor ENSV TA kirjavahetajaliige ALBRECHT ALTMAN (1897—1969) — rektoriks aastail 1944—48, dotsent ENSV TA kirjavahetajaliige RICHARD MAHL (1898—1964) — rektoriks aastail 1948—51, dotsent LUDVIG SCHMIDT (1894—1982) — rektoriks aastail 1951—60. Instituudi praegune rektor akadeemik B. Tamm pidas lühikese mälestuskõne endiste rektorite kalmul. Ühtekokku asetati pärjad 75 endise TPI õppejõu kalmule.
 * kell 19.00 algas VI korpuses huviklubide õhtu. IK president arutas aratuskellade tärina saatel uue õppekorpuse. Toimused orienteerumine mööda TPI-d, arvutimängud, kehtelikonkurss. Oli loterii — iga loos võidab. Töötasid arst ja giid. Tantsiti.
 * kell 20.00 oli kohvikklubis TPI vene teatriklubi ja lauluklubi õhtu.

15. OKTOOBRI

* kell 10.00 algas aulas plenaaristungiga vabariiklik konverents «TEHNIKAUURINGUTE ARENG EESTI NSV-s». Istungi avas ja juhatas rektor akadeemik B. Tamm. Kuulati ära 7 ettekannet (V. Rajangu «Kõrgkooli ökonomika uurimised TPI-s», N. Alumäe «Teadustööst TPI algusaastatel», A. Aarna «Põlevkivi termilise lagunemise uuringute areng Eesti NSV-s», M. Veiderma «50 aastat fosfaatide keemiat ja tehnoloogiat TPI-s», K.-S. Rebane «Tehnikauringud TRÜ füüsikaosakonnas», A. Ainz «Eesti tehnikaalasest rahvusbiograafiast», H. Velner «Läänemere vetekaitse uurimustest».)
 * kell 13.00 oli instituudi nõukogu saalis rektori vastuvõtt aukülastele. Vastuvõtul viibisid meie väliskülalised, esindajad teistest NSV Liidu kõrgkoolidest. Vastuvõttust võtsid osa EKP KK osakonnajuhataja A. Aben, Eesti NSV kõrg- ja keskerihariduse ministri asetäitjad K. Rink ja H. Peremees, samuti TPI endine rektor (1960—76) professor A. Aarna.
 * kell 13.40 avati instituudi sisehoovis õppejõudude-akadeemikute büstide galerii. Skulptor AIME MÖLDER-KUULBUCH, arhitekt REIN LUUP. Nendeks õppejõududeks on: professor keemiadoktor, ENSV TA akadeemik, TPI esimene rektor, põlevkivi keemia rajajaid Eestis, 1946—50 ENSV TA Keemia Instituudi direktor PAUL KOGERMAN (1891—1951); professor ENSV TA akadeemik, ENSV teeneline teadlane, TPI teine rektor, 1944—46 ENSV hariduse rahvakomissar JÜRI NUUT (1892—1952); professor tehnikadoktor, kohalike ehitusmaterjalide uurimise algatajaid Eestis, TPI ehitusmehaanika kateedri alusepanija, selle esimene juhataja kuni 1949, 1947—50 ENSV TA Ehituse ja Ehitusmaterjalide Instituudi direktor OTTOMAR MADISSON (1879—1959); professor majandusdoktor ENSV TA akadeemik, 1946—51 ja 1964—68 ENSV TA asepresident JUHAN VAABEL (1899—1971); professor tehnikadoktor, Eesti hüdroloogia rajaja, võttis osa GOELRO plaani koostamisest, 1922—36 Tallinna Tehnikumi õppejõud, 1944—50 TPI teede ja vesiehitiste kateedri juhataja AUGUST VELNER (1884—1952); professor tehnikadoktor ENSV TA akadeemik, Vene NFSV teeneline teadlane, energeetikateaduskonnas kateedrijuhataja 1950—61 ALEKSANDER VOLDEK (1911—77).
 Mälestuskõnega esines rektor akadeemik B. Tamm. Laulis kammerkoor. Kohal olid omaksed. Avamisest võtsid osa EKP KK osakonnajuhataja A. Aben, EKP Tallinna Linna-komitee I sekretär M. Pedak, sekretär A. Vellamaa, ENSV kõrg- ja keskerihariduse ministri asetäitjad K. Rink ja H. Peremees.
 * kell 14.00 kuulutasid fanfaarid aulas avatuks instituudi nõukogu laiendatud piduliku koosoleku. Päevakorras üks punkt: audoktorite tunnistuste kätteenmine.
 * kell 15.00 jätkus VI korpuses vabariiklik konverents «Tehnikauringute areng Eesti NSV-s». Töö toimus viies sektsioonis: juhtimine ja majandus, ehitus ja masinaehitus, keemia, elektroonika ja aparaadiehitus, energeetika, transport ja mäendus.
 * kell 19.00 oli kohvikklubis külalistele rahvalik kontsert. Esinesid Leninliku Komsomoli preemia laureaat, ENSV teeneline kollektiiv TPI rahvatantsuansambel «Kuljus» (juhatavad Pihl ja Ülo Luht) ja ENSV teenelise kollektiivi TPI Akadeemilise Meeskori kvartett (Regina Oja juhatusel).
 * kell 20.00 algas aulas kontsert-kohtumine «TPI DIPLOMIGA...». Osalesid: ENSV teeneline kirjanik Enn Vetemaa, kirjanikud Arvo Valton ja Mari Saat; ENSV teeneline kultuuritegelane Otto Roots, heliloojad Anti Marguste ja Andres Valkonen. Õhtu juhtis ja eredate mälestuskildudega oma õpinguajast kaunistas kunagine ehitustudeng (1,5 aastat), ENSV rahvakunstnik Mikk Mikiver. Teda aitas Olavi Pihlamägi. Kohal oli ka kunagine ehitustudeng (3 aastat), ENSV rahvakunstnik Peeter Saul, kes saatis klaveril ENSV rahvakunstiniku Heli Lääts. Heli Lääts esitas kaks laulu TPI endise üliõpilase ja dotsendi Otto Rootsi sõnadega. TPI-st võrsunud kirjanike loomingut lugesid ENSV rahvakunstnik Heino Mandri ja ENSV teeneline kunstnik Meeli Sõit. Laulis TPI Akadeemiline Naiskoor.

16. OKTOOBRI

* Kell 10.00 jätkus aulas vabariiklik konverents «Tehnikauringute areng Eesti NSV-s». Plenaaristungil kuulati ära 7 ettekannet (I. Üpik «Kogemusi uute teadus- ja tehnikatulemuste rakendamisel põlevkivisoojusenergeetikas», A. Kõstner «Uurimistööd biotehnoloogia valdkonnas», B. Tamm, W. Kracht «Teadmiste esitamine ja kasutamine informatsioonitöötlamise süsteemides», P. Bogovski, G. Loogna «Kantseroogeensete N-nitrosühendite määramine ja nende moodustumise vältimine väliskeskkonna objektides», V. Kulbach «Õhukesesinaliste ja ruumsete ehituskonstruktioonide uurimisest TPI-s», H. Aben «Ruumilise pingevälja tomograafia — on see võimalik?», E. Jürimäe, H. Türrpuu «Professor G. Kangro ja TPI matemaatikud»). Lõppsonaga esines istungi juhataja, teadusprorektor professor I. Kleis. (Jätukub 3. lk-1.)

AUNIMETUSI JA AUTASUSTAMISI

Teenete eest kvalifitseeritud rahvamajanduskaadri ettevalmistamisel, teadusliku uurimistöö arendamisel ning Tallinna Polütehnilise Instituudi asutamise 50. aastapäeva puhul andis Eesti NSV Ülemnõukogu Presidium 16. oktoobril Eesti NSV aunistused järgmistele Tallinna Polütehnilise Instituudi töötajatele:

EESTI NSV TEENELINE TEADLANE

KOSLOV, Vladimir Nikolai p. — poliitilise ökonomia kateedri professor

PAAL, Leopold Liboriuse p. — sanitaartechnika kateedri juhataja

EESTI NSV TEENELINE INSENER

UUS, Endel Gustavi p. — keemiatööstuse protsesside aparaatide kateedri dotsent

EESTI NSV TEENELINE

ENERGEETIK

TAPUPERE, Olev Otto p. — energeetikateaduskonna dekaan, elektrisüsteemide kateedri dotsent

EESTI NSV TEENELINE HARIDUSTÖÖTAJA

ROSS, Heino Karli p. — automaatika kateedri dotsent, õhtuse teaduskonna dekaan

EESTI NSV TEENELINE RATSIONALISEERIJ

JÜRGENSON, Evald Ottomari p. — konstrueerimis-eksperimentaalosakonna tööriistaluksepp.

Aktiivse osavõtu eest kvalifitseeritud rahvamajanduskaadri ettevalmistamisest ning Tallinna Polütehnilise Instituudi asutamise 50. aastapäeva puhul autasustas Eesti NSV Ülemnõukogu Presidium 16.

oktoobril oma aukirjaga järgmisi Tallinna Polütehnilise Instituudi töötajaid ja üliõpilasi:
 AARE, Johannes Joosepi p. — ehituskonstruktioonide kateedri professor
 GRAF, Mati Eduardi p. — õppeprorektor
 HÄÄL, Kaido Richardi p. — sanitaartechnika kateedri dotsent
 KALATSJOV, Andrei Irinei p. — majandusteaduskonna üliõpilane
 KISINA, Galina Andrei t. — raamatupidamise kateedri dotsent
 KURTMANN, Gunnar Hansu p. — ehitusjaoskonna töödejuhataja
 KÜTTNER, Rein Aleksandri p. — masinaehitustehnoloogia kateedri juhataja
 LAUL, Indrek Ilmari p. — ehitusteaduskonna üliõpilane
 PÖDER, Terje Arno t. — keemiateaduskonna üliõpilane
 SAUL, Eduard Bruno p. — ELKNÜ Tallinna Polütehnilise Instituudi Komitee sekretär
 TŠERKASSOVA, Elviira Ivani t. — filosoofia kateedri dotsent
 VIHVELIN, Raivo Lembitu p. — holdusprorektor.

Foto: Paremal Tibor Vámos, vasakul Eero Kajosaari

Instituudi aula. 15. oktoober 1986. Kell 14.00.

Kõlavad fanfaarid. Rektor istub presiidiumilaua taha. Kammerkoor laulab. «Põhjamaa», «Gaudeamus». Tõustakse püsti. Puhkpilliorkestri saatel sisenevad instituudi nõukogu liikmed.

Rektor naeratab. Hetkeks. Ja ütleb, et praegu algab instituudi nõukogu pidulik laiendatud istung. Päevakorras üks punkt: audoktorite tunnistuste üleandmine.

Instituudi nõukogu oma 10. juuni istungi otsusega, salajase hääletamise tulemusena valis audoktoriteks Budapesti Tehnikaülikooli professori, Ungari TA akadeemiku TIBOR VAMOSI ja Helsingi Tehnikaülikooli professori EERO KAJOSAARI.

Siis kuuluvad meie instituudi seinad ja inimesed ladina keelt. See sobib siia.

Rektor palub automaatikateaduskonna dekaanil Toomas Rangil Tibor Vamosile üle anda audoktori diplom ja atribuutika. Toomas Rang loeb ladina keeles ette teksti, mis diplomi kaante vahel. Kinnitab TPI värvidega lindi, millele peale kirjutatud kuldähtedega DOCTOR HONORIS CAUSA, Tibor Vamosile üle rinna. Ulatab diplomi.

Käepigistused. Tugev aplaus. Kammerkoorilt tervituslaul.

Rektor palub ehitusteaduskonna dekaanil Lembit Jooritsil Eero Kajosaarile üle anda audoktori diplom ja atribuutika. Lembit Joorits loeb ladina keeles ette teksti, mis diplomi kaante vahel. Kinnitab TPI värvidega lindi, millele peale kirjutatud kuldähtedega DOCTOR HONORIS CAUSA, Eero Kajosaarile üle rinna. Ulatab diplomi.

Käepigistused. Tugev aplaus. Kammerkoorilt tervituslaul.

Tibor Vamos inglise keeles ja Eero Kajosaari eesti keeles tänavad siiralt neile osutatud au eest ning räägivad oma tööst ja tihedatest-kasulikest teadus-sidemetest TPI teadlastega.

Päevakorra ainus punkt on ammendatud. Tõustakse püsti. Puhkpilliorkestri saatel lahkuvad audoktorid, rektor, dekaanid ja instituudi nõukogu liikmed.

AUDOKTORID (DOCTOR HONORIS CAUSA)

TIBOR VAMOS (Ungari RV)

Sündinud 1926. aastal. Ungari Teaduste Akadeemia

akadeemik, Budapesti Tehnikaülikooli professor, Ungari Teaduste Akadeemia Elektronarvutite ja Automatiseerimise Instituudi direktor. Rahvusvaheliselt tuntud eriteadlane automaatika, robottehnika ja tööstusprotsesside automaatjuhtimise alal. 1981—84 Rahvusvahelise Automaatjuhtimise Föderatsiooni (IFAC) president.

EERO KAJOSAARI (Soome Vabariik)

Sündinud 1926. aastal. Helsingi (Otaniemi) Tehnikaülikooli professor, Helsingi Tehnikaülikooli veevarustuse ja kanalisatsiooni kateedri juhataja, presidendikonsultant vetekaitse ja veevarustuse alal, Soome Inseneriühingu juhatusel liige. Rahvusvaheliselt tunnustatud teadlane vetekaitse, vee kvaliteedi ja kompleksse kasutamise, heitvete puhastamise alal.

MEIE VÄLISKÜLALISED

Suuremad välisdelegatsioonid olid Ungari Rahvavabariigist, Budapesti Tehnikaülikoolist ja Soome Vabariigist, Helsingi Tehnikaülikoolist. Lisaks neile oli veel külalisi Saksa DV-st, Jugoslaaviast ja Jaapanist.

Budapesti Tehnikaülikooli 8-liikmelist delegatsiooni juhtis prorektor GABOR TIBOR. Tema magaga koos olid parteikomitee sekretär GYÖRGY BARTA, parteikomitee sekretäri asetäitja GYÖRGY KEREGYARTO, parteikomitee liige VILMOS TERNEŠ, ametiühingukomitee esimees MATEJKA MARCIUS-NE, välissuhete osakonna juhataja FERENC VARGA ja Budapesti TÜ professor, Ungari RV Teaduste Akadeemia Arvu-

tite ja Automatiseerimise Instituudi direktor, ülemaailmselt tuntud teadlane tootmisprotsesside ja suurte süsteemide juhtimise alal TIBOR VAMOS (10. juunil 1986 kinnitas TPI nõukogu oma istungil Tibor Vamosi meie instituudi audoktoriks).

Helsingi Tehnikaülikooli delegatsiooni koosseisus olid: professor tehnikateaduste doktor, Helsingi TÜ anorgaanilise ja analüütilise keemia kateedri juhataja LAURI NIINISTÖ; professor tehnikadoktor, automaatjuhtimise kateedri juhataja ANTTI NIEMI; professor tehnikadoktor, liikluse organisatsioonide kateedri juhataja OTTO WAHLGREN, professor SULEVI LYLÄ, rektori abi

ALFTHAN SAGA ja professor, veevarustuse ja kanalisatsiooni kateedri juhataja, juhtivaid keskkonnakaitse spetsialiste Skandinaaviamaaes EERO KAJOSAARI (10. juunil 1986 kinnitas TPI nõukogu oma istungil Eero Kajosaari meie instituudi audoktoriks).

Saksa DV-st oli Karl-Marx-Stadti Kõrgema Tehnikakooli professor, tehnikadoktor PETER-KLAUS BUDIG, Jugoslaaviast Belgradi Ülikooli professor, tehnikadoktor, Belgradi B. Kidriči nim. Tuumateaduste Instituudi juures asuva Termotehnika ja Energeetika Instituudi direktor LJUBOMIR JOVANOVIĆ. Jaapanist firma «Nagoya Oil Chemical» president SEINOSUKE HORIKI.

15. oktoober.

Instituudi nõukogu saal.

Kell 13.00.

Rektori pidulik vastuvõtt aukülalistele.

Rektor akadeemik Boris Tamm tervitab kõiki, kes kaugelt ja lähedalt tulnud TPI-le austust avaldama. Ta räägib lühidalt instituudi asutamisest, arengust, missioonist. Rektor tänab EKP Keskkomiteed ja vabariigi valitsust abi eest juubeliürituste ettevalmistamisel ja materiaal-tehnilise baasi tugevdamisel. Boris Tamm ütleb, et TPI-s ollakse rõõmsad tihe- date teaduslike ja mõnedega ka õppesidemete üle, et oleme saanud teilt palju kasulikke kogemusi, mida oleme püüdnud ka rakendada. Ja teisalt, kui teie olete ka meilt midagi saanud, oleme samuti väga rõõmsad,

sest just selline peabki üks viljakas koostöö olema.

Seejärel saavad sõna Helsingi Tehnikaülikooli professorid Antti Niemi ja Lauri Niinistö. Lauri Niinistö ütleb, et Helsingi lähimad naabrid on küll Tampere ja Turus, kuid lähim tehnikaülikool Tallinnas. Et kahe tehnikakõrgkooli koostöö on pikk ajalugu, mille eest nemed on tänulikud. Ta soovib jätkuvat edu õppe- ja teadustöös ning edasise koostöö arendamisel. Antti Niemi loeb ette Helsingi Tehnikaülikooli aadressi ja tehnikaukooli nõukogu 29. septembri koosoleku otsuse, millega omistatakse TPI-le lugupidamise avalduseks Helsingi Tehnikaülikooli medal nr. 32.

Rektor tänab ja lubab teha kõik, et ühine teaduslik töö areneks jõudsalt edasi, et TPI vääriks seda medalit.

Sõna saab Soome Vabariigi Riikliku Tehnika Uurimiskeskuse professor Otto Wahlgren. Ta ütleb, et 15-aastase koostöö jooksul TPI autoteede ja liikluse kateedri spetsialistidega on olnud suuri saavutusi, et koostöö on olnud vastastikkuse tihe, arendav ja kasulik. Tänuväärseks otsustas riiklik uurimiskeskus oma istungil 1. oktoobril TPI-le üle anda oma medal. Medalil esiküljel on kujutatud teaduspunud, mis ajab oma juuri üha sügavamale. Teisel küljel aga Kalevalaruno järgi maailma loomise kesksed kujud. Esimene selline medal on antud 1976. aastal Soome Vabariigi tollasele presidendile Urho Kekkonenile.

Rektor tänab ja avaldab veendumust: TPI-s tehakse kõik, et teaduspunne oma juured veegi sügavamale ajaks.

Reede, 17. oktoober.

Instituudi aula.

Kell 10.00.

Laval on TPI rektor akadeemik Boris Tamm ja parteikomitee sekretär Aadu Talts. Veel heik ja algab rektori vastuvõtt asutuste ja organisatsioonide esindajatele.

Rektor tervitab kõiki külalisi ja ütleb, et teretulnud on kõik, kes soovivad öelda paar sõna meist. Naiskoorilt «Gaudemus».

Ja siis see algab. Õnitlejaid on lähedalt ja kaugelt ning keegi ei taha piirduda vaid paari sõnaga. Öeldakse ikka paarikümne või paarsada sõna. TPI kiituseks, tänuväärseks, õnnitlussoovideks. Ikka ja jälle leiab rektor pelga vastutänu asemel ilusaid näiteid koostööst, sidemetest, edasise arengust.

Olgu süngkõhale toodud esimesed kaksikümne õnitlejat: Tartu Riiklik Ülikooli eesotsas rektor Arnold Koobiga, ENSV Haridusministeeriumi eesotsas ministri Elsa Gretškinaga, Budapesti Tehnikaülikooli eesotsas prorektor Gabor Tiboriga, Eesti NSV Riiklik Konservatooriumi eesotsas rektor Venno Lauuga, Karl-Marx-Stadti Kõrgema Tehnikakooli professor Klaus-Peter Budig, Eesti Põllumajanduse Akadeemia eesotsas rektor Nikolai Kosloviga, Tallinna Pedagoogiline Instituut eesotsas rektor Rein Virkusga, Eesti Riiklik Kunstiinstituut eesotsas rektor Jaan Varesega, ENSV Rahvamajanduse Juhtivate Töötajate ja Spetsialistide Kvalifikatsiooni Tõstmise Instituut eesotsas Georgi Ozeroviga, ENSV Agrotööstuskomitee eesotsas esimehe asetäitja V. Linnuga, Paide rajoon, Jerevani Polütehniline Instituut, Kaugnase Polütehniline Instituut, Vilniuse Ehitusinseneride Instituut, Leningradi Polütehniline Instituut, Moskva Lennunduse Instituut, Moskva Energeetika Instituut, Moskva Toiduainete tööstuse Tehnoloogia Instituut, Leningradi Tehnoloogia Instituut.

Argu nüüd teised õnitlejad solvugu, et neid on sellest nimikirjast välja jäetud. Kedagi pole unustatud, lihtsalt leheruum on leheruum. Igal juhul, kui kell oli 13.09 ja parasjagu TPI-d tervitamas 76. õnitleja Võru Mõõblivabrikust, ei pida- nud ajakirjaniku kannatus vastu ja ta lahkus. Seda enam jääb üle imestada rektori vastupidavust, sest õnitlejaid jätkus veel paarikümne ligi pooleks tunniks. Eelviimasena ütles TPI-le oma sõnad peale «Eesti Reklaamifilmi» juht Peedu Ojamaa ja siis... tuiskas

veel kohale TK «Polümeeri» esindaja, korvpall kingituseks kaenlas. Kell oli pool kaks läbi.

Mida siis kingiti? Lillekorve ja auaadresse, külalisteraamatuid ja kunstiteoseid. Riikliku Konservatooriumi kingitusena laulis dotsent Anu Kaal; EPA-lt ADER, mis ühendab põllumajandus- ja tehnikakõrgkooli ja mis mõeldud sama sügavate ja sirgete vagude ajamiseks; sise-ministeeriumilt SAU; kultuuriministeeriumilt Edgar Viiese skulptuur «juuni 1940. Sepad.»; teraviljasaaduste ministeeriumilt TORT, teatrühingult kinnipandud etendus TPI-le 21. novembril «Seoses üleminekuga teisele tööle»; Teaduste Akadeemia Keemia Instituudilt KVARTS-PUU; TK «Viisnurgalt» suusad, mis kaunistatud fragmentidega koostööst; «Eesti Energialt» turbiini seest labidas, millele graveeritud «AURU JUURDE!»; Tele- ja Raadiokomiteelt etris kolm TPI «Mikrofooriumi» lint koos kaabliga + mikrofon, mis annab teksti otse eetrise; Geoloogia Valitsuselt kivimi- proov, mis võetud Kopli pool- saarelt 230 meetri sügavuselt jne.

Kokku niipalju kinke, et kõrvuti muude näitustega instituudis oleks andnud korraldada ka esindusliku väljapaneku kingitustest TPI-le.

AITÄH!

(Algus 2. lk-l)

* kell 10.30 anti TPI staadionil start ORIENTEERUMIS- PÄEVALE.

* kell 12.00 avati III, IV ja V korpuse fuajees ning VI korpuse II korruse vestibüüli kunstnike ja harrastuskunstnike tööde näitus. Näitus on koostatud TPI endiste ja praeguste töötajate ning teenistujate kunstiteostest. Kokku 13 autorit (Paul Anson, Maire Hääl, Viivi Jock, Tiit Jõgi, Elvine Kivirähk, Valentina Kripsaar, Ilmar Lau, Rudolf Mosberg, Raimond Otsman, Luule Piirsalu, Krista Sander Valeri Tennisberg, Karl Tihase) üle 100 töö mitmesuguses tehnikas.

* kell 13.00 oli Tallinna Raekojas Tallinna Linna RSN Täitevkomitee esimehe H. Lume vastuvõtt audoktoritele.

* kell 13.00 algas aulast instituudi komsomoliorganisatsiooni pidulik aktus. Vastavalt ÜLKNÜ KK sekretariaadi otsusele 7. juulist 1986 omistati TPI komsomoliorganisatsioonile ÜLKNÜ KK MÄLESTUSPUNALIPP edu eest tudengite kommunistlikul kasvatamisel. Punalipu andis üle ELKNÜ KK I sekretär A. Almann.

* kell 16.00 oli aulast pidulik koosolek, kus autasustati TPI õppejõude ja teenistujaid.

* kell 18.00 algas VI korpuse suures auditooriumis MEHAANIKAINSENERIDE PÄEV. Teaduskonna kateedritel olid külas vilistlased.

* kell 19.00 oli kohvikklubis ehitusteaduskonna nõukogu pidulik laiendatud koosolek. Teemaks: 50 AASTAT EHTUS- TEADUSKONDA.

* kell 19.00 tähistati aulast TPI filmiklubi 20. aastapäeva. Avati 21. hooaeg. Kavas oli TPI IX filmifestivali lõppvooru jõudnud mini- ja lühifilmide programm.

Oli instituudi 50. aastapäevale pühendatud eriprogramm. Kohal olid ka TPI-s õppinud ja vabariigi filmieluga aktiivselt seotud inimesed (K. Kiisk, A. Valtou, A. Marguste, A. Valkonen, A. Mutt, A. Iim, T. Lume, T. Elmanovitš, R. Maran). Mälestusi filmiklubi loomisest jagas ka üks loomise algatajaid, ENSV Ministrite Nõukogu esimehe esimene asetäitja I. Toome.

17. OKTOOBRI

* kell 10.00 algas VI korpuses automaatikateaduskonna konverents.

* kell 10.00 oli aulast rektori vastuvõtt asutuste ja organisatsioonide esindajatele.

* kell 13.30 algas KEEMIAINSENERIDE PÄEV.

* kell 14.00 avati peahoone ees (ja sees) näitus «UNIC-1936».

* kell 15.00 algas Koplist, TPI vana peahoone eest ENSV kõrgkoolide ja TPI teaduskondadevaheline teatejooks. Mustamäele jõudis kõige enne EPA võistkond TPI ehitusteaduskonna ees. Samal ajal oli spordihoones SPORDIPIDU. Esinesid TPI puhkpilliorkester, rahvatantsuansambel «Kuljus», rütmivõimlejad ja atleetvõimlejad, tantsurühm «Palestra», näidati enesekaitsevõtteid.

* kell 19.00 oli Glehni lossis pidulik vastuvõtt külalistele.

* kell 20.00 algas spordihoones VIDEODISKO. Diskoriks V. Siilats. Muusika vaheldus «UNICA 86-1» auhinna saanud filmidega, videolindilt kohtuti Anne Veskiiga, esinesid breiktantsijad.

18. OKTOOBRI

* kell 10.00 alustas aulast tööd TPI tegevuse 50. aastapäevale pühendatud teoreetilis-praktiline konverents «TPI-IT TOOTMISELE». Konverentsi avas rektor akadeemik B. Tamm.

Konverentsi põhisisuks oli väga erinevatelt tasanditelt vaadata, kuidas TPI lõpetajad saavad hakkama meie rahvamajanduses, millised on nende probleemid, millele tuleks edaspidises inseneride ettevalmistuses suuremat rõhku pöörata.

Ettekannetega esinesid: TK «Talleks» peadirektor P. Treier, ENSV kohaliku tööstuse minister V. Veski, ENSV autotranspordi ja maanteed ministri G. Kruger, ENSV kaubandusministri esimene asetäitja T. Teras, ETKVL-i keemiakombinaadi «ORTO» direktor T. Lehtla, ENSV Energeetika ja Elektrifitseerimise Tootmispeavalituse juhataja A. Osman, ENSV TA asepresident, akadeemik I. Öpik, ENSV ehitusministri asetäitja A. Kana, ENSV Ehituskomitee esimees R. Kvell, TK «RET» teadustootmis- kompleksi juhataja T. Laud, TK «RET» elektroonikakonstrueerimisbüroo juhataja T. Pungas, EKP KK osakonnajuhataja asetäitja J. Kanter, SKTB «Desintegraatori» peainsener O. Alasoo.

Huvi ettekannete vastu lisas kindlasti fakt, et enamuse esinejatest on TPI vilistlased.

* kell 16.00 algas V. I. Lenini nim. Kultuuri- ja Spordipalees pidulik AKTUS.

«Me paneme suuri lootusi üliõpilastele endile, nende teadlikkusele ja vastutustundele. Sest need, kes praegu õpivad TPI-s, võtavad enda kanda meie vabariigi majanduse peamiste harude juhtimise käesoleva sajandi lõpus ja eeloleva sajandi algul, neil tuleb töötada suure murrangu, uue tööstusrevolutsiooni ajastul. Selleks on tarvis valmistuda juba praegu, valmistuda täie tõsidusega, omandada teadmisi nagu kord ja kohus, omandada marksistlik-leninlikku maailmavaadet, arendada oma loomevõimeid, võitlejaomadusi.» ütles EKP KK I sekretär K. Vaino, kes esines koosolekul pikema sõnavõtuga. Lugenud ette NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse Tallinna Polütehnilise Instituudi autasustamise kohta Tööpunalipu ordeniga, kinnitas K. Vaino kõrge valitsusautasust instituudi lipule.

NSV Liidu Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi poolt tervitas kohalolijaid ministri asetäitja, NSVL TA korrespondentliige I. Makarov.

Instituudi rektor akadeemik B. Tamm andis ülevaate 50-aastase Tallinna Polütehnilise Instituudi ajaloost, arengust, tänastest tegemistest ja homsetes plaandest. Ta tänas kõiki, kes aitavad instituuti juubeliürituste ja -programmi õnnestumises. Sõna võtsid veel anorgaanilise keemia kateedri juhataja akadeemik M. Veiderma ja majandusteaduskonna üliõpilane, Lenini-nimelise stipendiumi saaja L. Kompus, kes kinnitasid, et instituudis ollakse valmis töötama ordeni väärikselt. Pidulikust koosolekust võtsid osa seltsimehed N. Johanson, L. Lentsman, M. Pedak, R. Ristlaan, B. Saul, A. Almann, I. Toome ja H. Veldi.

Järgnes instituudi taidluskollektiivide kontsert ja BALL.

19. OKTOOBRI

* kell 10.00 anti start TPI 50. aastapäevale pühendatud 50 kilomeetri jooksule. Starti tuli 122 jooksjat. Jooksu lõpetas 106. Võitis Rein Läänemets EPA-st.

TPI AKADEEMILINE NAISKOOR — 35

Minu elus on olnud mitmeid eripalgelisi tegevusperioode. Selja taha on jäänud lapsepõlv ja neiuiga. Minu teel on olnud muret ja rõõmu, poolehoidu ja imetlust. Sa oled üles kasvatanud sadu lauljaid, kellega koos oled ise arenenud, muutunud. Sa oled 35-aastane naine, kes teab, mis ta tahab. Sa oled rauakooli kõige naiselikum naine. Sa oled TPI Akadeemiline Naiskoor.

23. septembril, 1951 aastal kogunesid esimesed TPI lauluhuvilised tüdrukud, et koos musitseerida. Dirigendiks sai Alma Tamm. Kui «Tammeke» 1972. aastal lahkus, sai peadirigendiks Silvia Mellik. Alates 1983. aastast seisavad koori ees ENSV teeneline kunstitegelane Ene Kangron ja Margit Vösa.

Mis on siis see imevägi, mis juba 35 aastat on sidunud tehnikahuvilisi neidusid naiskoori külge? Kõigepealt muidugi MUUSIKA, LAUL. See, et 60 võivad laulda ja hingata nagu üks. OSASAAMISRÕHM. Seda polegi nii vähe, nagu mõned kipuvad arvama. Vale oleks muidugi mõelda, et me ainult laulmisega tegeleme. Ettevõtmisi on väga erinevaid nagu näiteks suusa-sauna-päevad, puhkeõhtud, väljasõidud, kohutumised huvitavate inimestega ja sõpruskooridega meilt ja mujalt, kuuseõhtud ja väljasõidud koos TPI Akadeemilise Meeskooriga. Ja muidugi kontserdid ja kontsertreisid. Laulnud oleme peale koduvabariigi veel Riias, Vilniuses, Tomskis, Moskvas, Moskvast, Leningradis jne. Kolmel korral on teed viinud ka raja taha: Ungarisse, Jugoslaaviasse ja Saksa DV-sse. Osa oleme võtnud kõigest oma

eksisteerimise ajal toimunud üldlaulupidudest ja üliõpilaulupidudest «Gaudeamus».

TPI AN on mitmetahuline ja omamööline organisatsioon. Igal aastal valib koori üldkoosolek presidendi ja juhatuse. Viimase ülesandeks on koostada hooaja tööplaan ja see ka realiseerida. Kuid see ei tähenda, et ainult juhatus tegutseb. Kõik saavad anda oma parima ettevõtmiste õnnestamiseks. Kooril on oma põhikiri ja koduleht, mida noortele «rebastele» kohe tutvustatakse. Midagi ei toimu juhuslikult. Et noor laulja ennast kohe koduselt tunneks, määratakse talle lauluma, kelle käest võib kõige segase kohta aru pärida. Nii on kooris praegu päris mitu rõõmsameelset «lauluperekonda».

Laulmisele kulutatud aeg pole kunagi asjatult raisatud aeg. Kes kord laulule oma südame andnud, see enam ker-

gelt leobuda ei saa. Eks selle töö elavaks näiteks ole ka 1984. aastal loodud TPI Vilistlanaiskoor. Järjepidevust tõestab aga see, et paljude endiste lauljate tütreid laulavad praegu naiskooris.

Juubelihooaeg töötab tulla pingeline ja huvitav. Kõigepealt muidugi kodukooli 50. aastapäevale pühendatud üritused ja kontserdid, siis naiskooride võistulaulmine, kontserdid Niguliste ja «Estonia» kontserdisaalides, kontsertreisid...

Neile neidudele, kes veel kahtlevad ja mõtleavad, et kas ikka tasub meiega ühineda, tahaks öelda: «Muusika on alati inimesi kaunistanud — nii saab ka teiega olema!» Praegu harjutame igal esmaspäeval ja kolmapäeval kell 18.00 Lai tänaval 13 TPeDi ruumides. Tule kindlasti, ootame!

PRESIDENT

ÕNNITLEME!

Ehitusmehaanika kateedri kollektiiv õnnitleb auväärse 70. sünnipäeva puhul oma staabikaimat kolleegi, dotsenti Lembit Poverust.

Lembit Poverus sündis 20. oktoobril 1916. Tehnikaüliõpilaseks astus ta peatselt peale kõrgkooli asutamist Tallinnas ja oma töomehetööd alustas juba õppejõuna. Oma rahuliku viisi on juubilar jaganud teadmisi tugevusõpetusest, ehitusmehaanikast ja elastsus- ning plastisõpetusest tuhandetele noortele inseneridele.

Soovime Lembit Poverusele jätkuvalt tervist ja elurõõmu.

ÜLIÕPILASED, TULGE DOONORIKS!

Õlla doonor, anda verd haigele elu päästmiseks on iga terve inimese kodanikukohus.

Vastamata tänapäeva meditsiinis kasutatavate ravimite arvukusele ning efektiivsusele, on paljude haiguste ning õnnetusjuhtumite tõttu vigastada saanute ravi mõeldamatu ilma vereülekannete, verekomponentide ja -preparaatide kasutamata.

Vereülekannete vajaliku vere saamiseks ainukeseks allikaks on doonor — inimene, kes vabatahtlikult, oma südame käsi annab verd teisele tema elu päästmiseks, tervise taastamiseks.

Doonoriks võib olla iga terve inimene, kes on saanud 18 aastat vanaks.

DOONORLUSE ARENGU L. MA NOORSOO AEFIVVSE OSAVÕTUTA ON MÕELDAMATU.

TPI üliõpilased, Teie saate oma aktiivse osavõtu ning isikliku eeskujuga palju kaasa aidata doonorluse edasisele arengule.

◆ Hakake doonoriks ise ning kutsuge ka teisi kaasa. Teie veri aitab paljudele tagasi anda tervise, töövõime ning eluõnne.

◆ Vereandmise ja sellele eelneval päeval ärge sööge rasvaseid toite, ärge tarvitage ravimeid, alkoholi ega ka õlut.

◆ Rasvase toidu korral ei sobi Teie veri ülekandeks ega ka verepreparaatide valmistamiseks.

◆ Vahetult enne vereandmist ärge suitsetage. Verre sattunud nikotiini toime ohustab haigeid, eriti imikuid.

◆ Tarvitage toiduks rohkesti aed- ja puuvilju ning mahlasiid.

DOONORIPÄEV TPI-s ON 29. OKTOOBRI SPORDIHOONE RUUMIDES, EHITAJATE TEE 4, kella 9.00—12.00.

OOTAME ROHKET OSAVÕTTU!

Punase Risti Selti TPI algorganisatsioon

GLEHNI LOSSI VAIM- SUSEST

Kas me ei nimetaks seda maja tulevikus ikka ainult GLEHNI LOSSIKS? Kus asub TPI Taidlejate Maja, seda teavad vähesed, kus aga Glehni loss — seda paljud. Glehnil on Nõmme ajaloo ka piisavalt tähtis koht.

TPI üldise juubeliürituste sees toimus maikuu lõpus veel üks väike tähtsündmus: Glehni lossi taastamise algusest moodus täpselt 20 aastat. Esma-kordselt valmis 1886. Teistkordselt — 1976. Seega — puha juubelid: 100, 20 ja 10 aastat. «Tudengiloss» on maja, mille valmimisele omal ajal pandi suuri lootusi; maja, mis tookord päris valmis ei saanudki, kuid mida siiski kasutati. Kasutati, kuid kas mitte liiga ühekülg- selt? Selles kasutamises ei olnud nagu küllaldaselt üritusi intellektile. Tingle-tangelit on suhteliselt lihtne teha, vaimule midagi — raske. Viimane nõuab palju mõtetööd.

Nüüd lõppes majas pidev remont. Ülalmainitud tähtsündmuste puhul kogunes rauakooli meeskoor jälle siin juurde. Nooremate meeste hulgas ka 4—5 veidi vanemat, kes ka 20 aastat tagasi siin olid. Ka nüüd tassisime majast välja prahi, ainult selle vahega, et selle alt ka küllaltki väärtuslikku mööblit. Miks alles nüüd? Ja jälle paneme lossi valmimisele palju lootusi!

Kas nüüd ei ole viimane aeg ette kujutada, mis seal majas peaks edaspidi toimuma? Kuidas saaks talle sisse puhuda

«hinge»; keha on tal juba 10 aastat olnud.

Milline on tüüpiline lossis? Väike programm, suur tants ja osavõttel — puhveti julgusega — väike musi kusagil hämaras nurgas. Ja mitte ainult tudengitel! Üliõpilasklubi direktor O. Pihlamägi võib kindlata, kuidas enne juuniseadust oli lossi rentijaid pidevalt (see aitas klubi rahaliselt). Peale karskuseaastat pöörati aga vaid üksikud... maa-kuulajad. Nii järsk oli situatsiooni muutus ja nii sügavad on kõigi harjumused.

Instituudi rahvas on valdavalt noor; tants ja trall kuulub tema juurde sama orgaaniliselt kui kassipojale mäng. Seepärast — eks see kõik jääb lossi ka edaspidi. Aga peale selle? Kuidas seada asjad nii, et maja maine paraneks ka nutikuse suunas? Et temast kujuneks kõigekülgsemalt huvitav klubiline asutus? Oma veidi servmise asendiga linna «magamistubade» suhtes paneb ta tavakodaniku ikka enne mõtlema, kui ta tee sinna ette võtab. Ükski ühiskondlik liiklusvahend sinna ei vii, ega hak- kagi viima. Üritusel seal majas peab olema kaalu. Head mainet saavutab aga alles üri-

tuste seeriaga, mille kohta üt- leb oma sõna ühiskondlik ar- vamus. Kes neid hakkab kor- raldama? Kui pöörata nüüd pilgud meie klubi või üksikute tema kollektiivide poole, siis võib keha küsida: miks nad midagi seesugust pole senini teinud? Üksikuid üritusi küll, aga nende sarju, seeriaid?

Kui meie kooli spetsiifika niisuguseid inimesi küllaldaselt hulgal ei oma ega kasvata (kus nad seni siin on olnud?) ja kui me ikka sinna majja huvitavaid üritusi tahame, miks siis mitte koopereeruda? Tähtis on ja resultaat! Kus on vastuseis, et Glehni lossi head üritused on «ajustrusti» kokku pandud? Kui see «trust» koosneb peale oma inimeste ka teiste kõrgkoolide esindajatest? Kas eeldused heaks resultaatiks ei ole siis paremad? Võib-olla ei lähe ka siis kõik kohe täppesse, aga eeldused on pa- remad. Seejuures ei ole see kuigivõrd oma vaesuse tunnustamine, vaid mäng palju kõr- gemale pangale. Seda muidugi nõ. firmaürituste puhul. Maja on ikkagi meie oma, kõigi va- jalike ürituste jaoks — samuti.

Kujutame nüüd ette, et ajustrust on olemas. Selle kokku- ajamine on ühekordne üritus, mille mõtleb kuidagi ikka väl- ja. Kes on aga need tasemel esinejad, keda saab nendel üri- tustel kasutada? Üsna paljusid leiab tõenäoliselt oma majast. Kui palju on meil eripalgelisi kateedreid (ja muid üksusi) huvitavate ja erudeeritud inimestega? Aga teistes kõrgkooli- des? Info kõigi nende võima- luste osas on niisugusel ajustrustil palju laiem. Aga pealin- na ajalehtede toimetused, ministeeriumite, trustide ja koon- diste spetsialistid — võimalusi kui palju! Ajakirjanduses (eri- ti üliõpiluses) räägitakse praegu küllalt palju teatireformist. Kõigil näitlejail pole tööd. Igal neist on oma repertuaar, võib-olla täita ka õigeaegse siht- tellimuse. Kui ajustrust omi asju korraldab ette planeerib (vä-

ga tähtis!), peaks olema või- malik ka «tähti» kasutada. Jne. jne.

Kõigest hõlpsalt valdkonda- dest saab kujundada huvita- vaid õhtuid ja nende seeriaid. Nagu heas ajakirjas — kõigist veidi, aga heal tasemel. See peaks küll olema põhitingim- us! Et tekkiks maine.

Midagi tarka sellega pole vast välja pakutud, peale jul- guse kutsuda teisi abiks hea resultaadi nimel.

Kas meie maja ajaleht ei avaks rubriigi «Tudengi vaba aja sisustamine». Et tekkiks nõ. ideede pank. Kas märksamad pead teevad konkreetseid ette- paneid: mida, kes, kuidas, millal jne. Tähtis on omada ideid ja komplekteerida vastav meeskond, kes neid ideid tahab ellu viia. Kogu jutt ei ole klubi võimekuse alahindamiseks. Mida rohkem on asjast huvita- tud päid, seda parem. Klubi võiks esialgu ideede ja inimes- te kogumise enda peale võtta. Olla koordinaator.

TPI Akadeemilises Meeskooris on kogemus — kutsuti me- hi üldkoosolekul vabatahtlikult tuleraa juhatuse — kindla as- jaga tegelema. Oli tulijaid! Võtsid konkreetse asja oma peale. Kas lossi puhul seda ei juhtu? Vahel me ei teagi, kel- lele mida pakkuda tegemiseks, et oleks huvitav nii tegijale, kui kogu perele. Kas me siis tõesti pole võimelised peale tantsu ja musitamise (mis on ka muidugi tähtsad asjad) sel- les suurepärases majas midagi intellekti arendavat korda saat- ma? Füüsilist tööd on selle maja valmimiseks tehtud tu- handeid tunde (ja tasuta!). Nüüd on tõesti viimane aeg ka vaimu veidi vaevata. Ja teri- tada.

Ajud tööle! Kui ka jäägitult ise ei julge niisuguse asja kal- lale asuda — ideid ja soove peaks igaljuhul ikkagi olema. Andke siis needki! See on ju meie maja.

BARITON

PISUT TEKLIJUTTU

Nüüd on siis sellel õppeaastal pisut üle pooleteist kuu kõrg- koolipinki nühtud. Ja eks il- mataat näita ka, et suur sügis on käes. Pääkeskiireid vahel- duvad vihmahooaegade ja ega tuulgi kiirenduseta läbi saa. Seetõttu arsti nõuande kohaselt ei ole tervisele enam nii väga kasulik käia palja peaga. Siit võib tekkida kohe küsimus — mida siis pähe panna?

Enamus noormehi vastaks kahtlemata selle peale, et küll nad oma parukaga läbi ajavad. Neid aga soovivad kas siis kübarat, suusamütsi või võ- lavat vastaspoolest eeskujut. Mõni arem ehk julgeks ka

soovitada tekliit (mis siin siis nii imelikku?).

Kui sõita Tartusse (ükskõik, kas äri- või puhkepäeval) võib kohata enamasti kõikjal TRÜ siniseid tekliite või EPA «kap- salehti». Tallinnas aga on kõrg- kooli tervelt neli ja ometigi ei paista see tänavapildis vähe- masti küll välja. Siia võiks ju tegelikult juurde mainida, et nii imelik kui see ka pole, on mil- legipärast kõige rohkem liikvel Konservatooriumi siniseid tek- leid. Aga kuhu on küll jäänud teised pealinna kõrgkoolid, eriti vabariigi suurim kõrgkool TPI?

Täna hommikul sõitsin oma tavapäraselt sõitu bussiga nr. 11 ja teatavasti on enamus selle

liini kasutajatest hommikul just TPI tudengid. Mütsikandjatest sõitjatest lugemin peas olevaid tekliite kõigest kolm. Ma ei tea, kas siis osa hoiavad tekliit käes või mujal, aga silma igatahes rohkem ei hakanud. Ma ei usu, et ükski noormees ega neid ei tunnista oma kõrgkooli, kuid miks küll selle õppeaastuse tun-

nusmärki ei kanta, sellest ma aru ei saa.

Nüüd juba aasta aega räägi- takse vaat et kõikjal vabariigis TPI-st ja ta juubelist. Minu arvates on just nüüd see pa- ras aeg näidata, et ma olen TPI tudeng. Nüüd võib ja isegi peab tegema sellise pisut-pisut uhkema näo ette, tekliit pähe panema ega lihtsalt näost ei piisa iga TPI-ka kindlaks te- gemiseks, ning siis võib öelda, et mina olen Tallinna Polüteh- nilise Instituudi tudeng 1986. aastal — TPI juubeliaastal.

Head teklikandmist!

Kah üks TPI tekli- kandja 1986. aastal